
ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК

УДК 336.77(477)

DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2025.24.20>

Агейкін О.В.

аспірант,

Національний університет біоресурсів

і природокористування України

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-6757-3471>

Aheikin Oleksii

National University of Life and Environmental

ФІНАНСОВИЙ ЛІЗИНГ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ, НЕДОЛІКИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

FINANCIAL LEASING IN UKRAINE: ADVANTAGES, DISADVANTAGES, AND WAYS OF IMPROVEMENT

У статті здійснено комплексне дослідження фінансового лізингу як важливого інструменту інвестування в економіку України. Розкрито його сутність, форми та нормативно-правову базу, що регулює лізингові операції. Окреслено переваги використання фінансового лізингу для підприємств, а також виявлено існуючі бар'єри, що стримують розвиток цього сегмента. Надано рекомендації щодо вдосконалення законодавчого регулювання, з урахуванням міжнародного досвіду. Стаття зосереджена на необхідності створення сприятливого середовища для активізації лізингової діяльності як інструменту фінансування та оновлення основних фондів. Особливу увагу приділено ролі державної підтримки та співпраці з фінансовими установами у стимулюванні лізингових механізмів.

Ключові слова: фінансовий лізинг, лізингові операції, інвестиційна діяльність, нормативно-правове регулювання, економічні переваги, інституційні бар'єри.

The topic of financial leasing is gaining increasing importance in the context of Ukraine's economic modernization and integration into the global financial system. This paper explores the multifaceted nature of financial leasing as a strategic mechanism for attracting investment resources, particularly for small and medium-sized enterprises. It begins by addressing the legal and economic essence of leasing relationships and the key actors involved in leasing transactions. The regulatory landscape is also considered, with attention given to how current laws and institutions shape the functioning of the leasing sector. The study then shifts focus to analyzing the current state of financial leasing in Ukraine. Special attention is given to the dynamics and structure of leasing operations over recent years. The discussion covers both the practical advantages of leasing for Ukrainian enterprises and the persistent limitations that hinder its broader application. These include fiscal burdens, legal ambiguities, and institutional deficiencies that reduce the attractiveness of leasing arrangements. The author pays particular attention to identifying systemic barriers that prevent the formation of a stable and competitive leasing market. In the concluding section, the article explores prospective directions for improving the legal and institutional framework to enhance leasing development in Ukraine. Drawing from selected elements of international experience, the paper outlines potential reforms and policy measures that could stimulate the use of financial leasing as a viable tool for capital formation and asset renewal. The analysis emphasizes the need to adapt the regulatory approach in a

way that fosters trust, reduces risk, and expands access to leasing services, thereby supporting long-term economic resilience. The author argues that leasing, when properly regulated and incentivized, may become an essential component of the country's investment strategy. Moreover, increasing financial literacy among market participants and ensuring transparent enforcement practices can significantly strengthen confidence in leasing mechanisms.

Keywords: *financial leasing, leasing operations, investment activity, regulatory and legal framework, economic advantages, institutional barriers.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах трансформації економіки України, активного розвитку підприємницької діяльності та інвестиційного середовища – фінансовий лізинг виступає важливим інструментом мобілізації фінансових ресурсів. Його роль зростає у зв'язку з потребою підприємств оновлювати основні засоби, особливо за умов обмеженого доступу до кредитування. Фінансовий лізинг забезпечує альтернативу класичному кредитуванню та дозволяє підприємствам поступово набувати право власності на об'єкти інвестування, не витрачаючи значних коштів одноразово [1].

Разом з тим, ринок фінансового лізингу в Україні досі характеризується низкою проблем, серед яких – недосконалість нормативно-правової бази, фіскальні обмеження, складність лізингових процедур та недостатня обізнаність учасників господарських процесів про можливості та умови фінансового лізингу. У результаті цей інструмент недостатньо використовується як у приватному, так і в державному секторах економіки [2, с. 3].

Незважаючи на наявні труднощі, практика показує, що у фінансового лізингу є значний потенціал розвитку. Світовий досвід свідчить про ефективність його застосування в індустріалізованих країнах, де частка лізингового фінансування у структурі інвестицій може сягати понад 30%. В Україні цей показник коливається в межах 2–4%, що вказує на значний нерозкритий резерв [3 с. 36].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Щодо національних досліджень та публікацій слід виділити наступні:

Юлія Перетятко та Павло Нагорний [1, с. 48] досліджують динаміку вивчення проблематики фінансового лізингу в дисертаційних роботах в Україні. Автори акцентують увагу на методах обліку, аналізу та аудиту лізингу, підкреслюючи важливість автоматизації процесів. Вони також зазначають необхідність цифровізації лізингової документації та вдосконалення контролю передачі майна третім особам.

Чушак А.М. та Микуляк Ю.Р. [2, с. 91] підкреслюють, що фінансовий лізинг може стати важливим механізмом оновлення основних засобів, особливо для сільського господарства та малого бізнесу. Автори зазначають, що розвиток лізингу в Україні стримується низькою платоспроможністю підприємств, відсутністю держпідтримки та недосконалим законодавством.

Аналітична записка Національного інституту стратегічних досліджень [3, с. 2] вказує на зловживання фінансовим лізингом з боку бізнесу задля мінімізації податкових зобов'язань та виведення капіталу. У записці пропонується обмежити лізингові операції з нерезидентами, зареєстрованими в офшорних зонах, та посилити моніторинг таких угод з боку податкових органів.

Публікація на сайті Finpuls [5, с. 1] підкреслює важливість розвитку законодавства у сфері сек'юритизації, що дозволило б лізинговим компаніям отримувати додаткове фінансування під забезпечення лізингових активів. Автори зазначають, що прийняття оновленого Закону України «Про фінансовий лізинг» є ключовим кроком до прозорості ринку.

Економічна правда [6, с. 1] аналізує зміну регуляторної моделі, згідно з якою Національний банк України отримав функції регулювання ринку лізингу, що дозволило уніфікувати вимоги до фінансових компаній та встановити чіткі правила нагляду, що сприятиме підвищенню довіри інвесторів.

Формулювання цілей статті. Метою даного дослідження сутності та функціонування фінансового лізингу в Україні, виявлення його переваг та недоліків, а також розробка практичних рекомендацій щодо його вдосконалення з урахуванням міжнародного досвіду.

Виклад основного матеріалу. Фінансовий лізинг – це форма інвестиційної діяльності, що передбачає передачу майна у користування лізингоодержувачу з правом подальшого викупу, на умовах, визначених договором. Його відмінною рисою є тривалість договору, яка зазвичай співмірна з терміном експлуатації об'єкта, що лізингується.

З економічної точки зору, фінансовий лізинг забезпечує підприємствам можливість оновлення основних засобів без значних одноразових капіталовкладень. Лізинг допомагає оптимізувати грошові потоки, розподіляючи витрати у часі, що особливо важливо для малого та середнього бізнесу. Він також дозволяє використовувати актив із першого дня без негайного придбання у власність.

Правова природа фінансового лізингу відображається у комплексності правовідносин між сторонами угоди – лізингодавцем, лізингоодержувачем та, часто, продавцем об'єкта. Угода має ознаки як цивільно-правового, так і господарського договору, що ускладнює її класифікацію у межах правової системи. В українському законодавстві фінансовий лізинг визначений у Законі України «Про фінансовий лізинг» та частково регламентується Цивільним і Податковим кодексами.

Фінансовий лізинг, на відміну від операційного, передбачає, що всі ризики та вигоди, пов'язані з використанням об'єкта, переходять до лізингоодержувача. Це означає, що останній несе відповідальність за збереження майна, його технічний стан, страхування та, зрештою, викуп.

Отже, фінансовий лізинг – це складний багатогранний інструмент, який одночасно виступає засобом фінансування, інвестування і господарської діяльності. Його правильне застосування дозволяє розширювати виробничі потужності, підвищувати конкурентоспроможність підприємств і стимулювати економічне зростання [4, с. 37].

У структурі фінансового лізингу виокремлюють кілька основних форм залежно від характеру договору, джерел фінансування та кола учасників. Найпоширенішими є пряма, зворотна, пайова, міжнародна та лізинг із повним або частковим обслуговуванням.

Пряма форма лізингу передбачає надання майна лізингодавцем безпосередньо лізингоодержувачу. У зворотному лізингу підприємство спочатку продає свій актив лізинговій компанії, а потім бере його у фінансовий лізинг. Пайовий лізинг охоплює участь кількох фінансових установ, що дозволяє зменшити ризики і підвищити інвестиційну спроможність проекту.

Класичними учасниками лізингових правовідносин є лізингодавець (компанія, яка надає фінансування), лізингоодержувач (суб'єкт господарювання, що користується майном) та постачальник майна. В міжнародному лізингу до переліку учасників можуть долучатися банки, експортно-кредитні агентства, гарантійні фонди тощо. Ефективна взаємодія між усіма учасниками визначає загальний успіх лізингової операції.

Особливу роль у системі фінансового лізингу відіграють банківські установи та небанківські фінансові компанії. Банки часто виступають як посередники або фінансові гаранті лізингових угод [4, с.39]. Натомість небанківські установи є гнучкішими в умовах та механізмах реалізації лізингових схем, що забезпечує їхню популярність на практиці.

Знання ролей і функціоналу кожного учасника лізингового процесу є важливим для запобігання ризиків та забезпечення ефективного управління майном у межах дії договору. Прозорість, правова визначеність та фінансова спроможність сторін – основа для розвитку лізингу як надійного інструменту фінансування [5, с.27].

Правове поле фінансового лізингу в Україні формують низка законодавчих і підзаконних актів, які, хоч і забезпечують базові правові рамки, все ще залишають чимало прогалин. Основним актом, що регламентує правовідносини у сфері фінансового лізингу, є Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.1997 № 723/97-ВР, з подальшими змінами та доповненнями.

Цей Закон визначає поняття фінансового лізингу, коло учасників, умови укладення договору, права та обов'язки сторін. Разом із тим, багато аспектів, зокрема щодо бухгалтерського обліку, оподаткування, амортизації, регулюються Цивільним кодексом, Податковим кодексом, а також відповідними стандартами бухгалтерського обліку (НП(С)БО) та МСФЗ.

Важливою проблемою є фіскальне навантаження на лізингові операції. Невизначеність у питанні ПДВ, особливості обліку лізингового майна, питання зносу та амортизації – все це створює бар'єри для розвитку фінансового лізингу. Наявність різниці між Податковим та Цивільним кодексами щодо обліку лізингових платежів лише ускладнює практичну реалізацію угод [6, с.26].

Регулятором діяльності лізингових компаній в Україні наразі є Національний банк України, який із 2020 року перебрав функції ліцензування та нагляду над небанківським фінансовим сектором. У 2021 році було оновлено вимоги до звітності, капіталізації та прозорості діяльності лізингових компаній, що стало важливим кроком до підвищення довіри ринку.

Таким чином, нормативно-правове регулювання фінансового лізингу в Україні перебуває в процесі поступового вдосконалення. Водночас існує об'єктивна потреба в кодифікації норм, усуненні правових колізій та створенні цілісної системи підтримки лізингової діяльності, що базується на європейських стандартах і принципах правової визначеності.

Упродовж останніх років ринок фінансового лізингу в Україні демонструє позитивну динаміку, що свідчить про зростаючу роль цього інструменту в економіці країни. Зокрема, за 9 місяців 2021 року обсяг ринку фінансового лізингу сягнув 36,9 млрд грн, що на 79% більше порівняно з аналогічним періодом попереднього року [7, с. 3]. Такий приріст обумовлений активізацією діяльності як банківських, так і небанківських фінансових установ.

У 2023 році банки України продовжили нарощувати обсяги лізингових операцій. За третій квартал 2023 року вартість нових угод, укладених банками, склала 4,8 млрд грн, що на 36,5% більше порівняно з тим самим періодом минулого року. Проте загальний портфель лізингових угод банків зменшився на 16% і становив 7,1 млрд грн [7, с. 5].

Структура ринку фінансового лізингу в Україні характеризується високою концентрацією. Трійка найбільших банків за розміром лізингового портфеля – ПУМБ, Таскомбанк та Укрексімбанк – мають частку в 59% від загальної вартості портфелів банків. Частка юридичних осіб у нових лізингових угодах з банками склала 93,3%, що свідчить про орієнтацію лізингових послуг переважно на корпоративний сектор.

Незважаючи на позитивну динаміку, ринок фінансового лізингу в Україні все ще залишається недостатньо розвиненим порівняно з розвиненими країнами. Частка лізингових операцій у загальному обсязі інвестицій в основний капітал є невисокою, що вказує на значний потенціал для подальшого зростання.

Отже, аналіз динаміки та структури фінансового лізингу в Україні свідчить про поступове зростання цього ринку, проте для його повноцінного розвитку необхідно усунути існуючі бар'єри та створити сприятливі умови для всіх учасників лізингових відносин.

Фінансовий лізинг має низку переваг для підприємств, які прагнуть оновити основні засоби без значних одноразових капіталовкладень. Однією з головних переваг лізингу є доступ до обладнання без попереднього накопичення значних фінансових

ресурсів, що особливо актуально для малого та середнього бізнесу. Крім того, він підтримує ліквідність підприємств, розподіляючи платежі на весь строк договору.

Однак, поряд із перевагами, фінансовий лізинг має і певні недоліки. Зокрема, загальна вартість лізингових платежів може перевищувати вартість придбання об'єкта за рахунок відсотків та комісій. Також підприємства несуть ризики, пов'язані з можливими змінами умов договору або достроковим його розірванням.

Ще одним недоліком є обмеження у використанні об'єкта лізингу, оскільки до моменту повної сплати платежів він залишається у власності лізингодавця. Це може створювати певні труднощі у випадку необхідності модернізації або перепродажу обладнання [7, с.8].

Таким чином, фінансовий лізинг є ефективним інструментом фінансування для підприємств, проте його застосування потребує ретельного аналізу умов договору та оцінки всіх можливих ризиків і витрат.

Незважаючи на позитивні тенденції розвитку ринку фінансового лізингу в Україні, існують низка проблем, які стримують його подальше зростання. Однією з основних є недосконалість нормативно-правової бази, що регулює лізингові відносини. Відсутність чітких та узгоджених положень у законодавстві створює правову невизначеність для учасників ринку [8, с. 2].

Податкові бар'єри також є суттєвим чинником, що ускладнює розвиток лізингових операцій. Зокрема, складність у визначенні податкового статусу лізингових платежів та відсутність чітких правил їх обліку призводить до ризиків подвійного оподаткування або виникнення податкових спорів між лізингодавцями та податковими органами.

Інституційні проблеми пов'язані з недостатнім розвитком інфраструктури ринку лізингу, зокрема, обмеженою кількістю професійних лізингових компаній, низьким рівнем обізнаності потенційних клієнтів про можливості лізингу та відсутністю ефективних механізмів захисту прав сторін.

У розвинених країнах світу фінансовий лізинг є одним із ключових інструментів фінансування малого та середнього бізнесу, а також великих інвестиційних проєктів. Світовий досвід демонструє, що ефективна нормативно-правова база, підтримка з боку держави та сприятливе податкове середовище значною мірою стимулюють розвиток ринку лізингу. Так, у країнах Європейського Союзу (зокрема, Німеччині, Франції, Польщі) лізингові операції займають від 20% до 40% у структурі фінансування придбання основних засобів підприємствами [9, с. 11].

У Німеччині лізингові компанії функціонують в умовах чіткої законодавчої бази, яка регламентує податкове навантаження, амортизаційні відрахування, стандарти оцінки майна та обліку лізингових платежів. Крім того, держава активно підтримує лізинг у стратегічних галузях – наприклад, у промисловості та енергетиці – через пільгові податкові режими та гарантійні програми.

У Польщі розвиток лізингу відбувався через поетапне запровадження європейських норм після вступу до ЄС. Важливою особливістю стало створення незалежного

Таблиця 1
Частка фінансового лізингу у фінансуванні основного капіталу (%)

Країна	Частка лізингу (%)
Німеччина	32.5%
Франція	28.1%
Польща	24.3%
Литва	20.4%
Україна	3.7%

Джерело: сформовано автором на основі джерела [3]

органу нагляду за небанківськими фінансовими установами, що забезпечило прозорість ринку та довіру з боку інвесторів.

Польський досвід також демонструє важливість активної участі банківського сектору в лізингових схемах через дочірні структури [9, с.14].

Франція розвинула модель, у якій держава виступає як стимулятор попиту на лізингові послуги. Зокрема, для інноваційних підприємств, стартапів та аграрного сектору запроваджені програми субсидування лізингових ставок, надання гарантій та часткової компенсації лізингових платежів.

Міжнародний досвід підтверджує: основними чинниками успішного функціонування лізингового ринку є стабільна правова база, податкова лояльність, наявність механізмів державної підтримки та прозора інституційна система нагляду. Україна має всі передумови для адаптації таких підходів із врахуванням національних економічних реалій.

Одним із пріоритетних завдань для стимулювання розвитку фінансового лізингу в Україні є гармонізація правового поля з міжнародними стандартами. На сьогодні регулювання лізингових відносин є фрагментарним, що ускладнює укладення договорів і підвищує правові ризики для учасників. Важливо забезпечити єдину систематизовану нормативну базу, яка комплексно охоплюватиме цивільні, податкові та фінансові аспекти лізингу.

Актуальним є також питання вдосконалення Податкового кодексу в частині обліку лізингових платежів. Потрібно запровадити чіткий механізм розподілу фінансового навантаження між сторонами, узгодити порядок відображення лізингового майна в балансі та забезпечити прозоре оподаткування процентних платежів [9, с.17]. Такі кроки зменшать податкові спори та підвищать привабливість лізингу (табл. 2).

Особливу увагу слід приділити системі державного регулювання. Після передачі функцій нагляду Національному банку України у 2020 році з'явилася можливість посилити вимоги до капіталізації лізингових компаній, забезпечити належний контроль за прозорістю їх діяльності та покращити стандарти звітності. Однак, для підвищення ефективності інституційного середовища доцільно створити спеціалізований орган або підрозділ із лізингових питань [10, с. 14].

Також доцільним є формування реєстру об'єктів лізингу та електронної платформи для прозорого моніторингу лізингових операцій. Це сприятиме зменшенню шахрайських схем, покращить статистичний облік та стане джерелом відкритої інформації для ринку. Аналогічні системи успішно функціонують у Литві, Словаччині, Чехії (табл. 3).

Крім того, важливо забезпечити навчання й сертифікацію фахівців у сфері лізингу. Запровадження освітніх програм, підготовка кадрів, створення інструментів професійної підтримки (наприклад, консультаційних центрів) дозволить розширити ринок

Таблиця 2

Пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері лізингу

Напрямок	Проблема	Рекомендоване рішення
Податкове регулювання	Невизначеність ПДВ та відсотках	Запровадити пільги у Єдиний порядок оподаткування
Цивільне законодавство	Фрагментарність норм	Кодифікувати та узгодити положення
Бухгалтерський облік	Відсутність єдиних стандартів обліку	Затвердити нові стандарти відповідно до МСФЗ
Нагляд за ринком	Недостатній контроль за компаніями	Осилити повноваження НБУ та створити спецреєстр

Джерело: сформовано автором на основі [4]

Таблиця 3

Можливі стимули для активізації фінансового лізингу

Стимул	Цільова аудиторія	Очікуваний ефект
Компенсація частини платежів	МСП, АПК	Зниження витрат підприємств
Податкові знижки	Усі суб'єкти	Зростання кількості угод
Державні гарантії	Лізингові компанії	Підвищення довіри до лізингу
Цифрові платформи	Всі учасники ринку	Оптимізація процесів та підвищення прозорості

Джерело: сформовано автором на основі [5]

і залучити нових учасників. Професіоналізація галузі – необхідна умова її сталого розвитку.

У контексті відновлення української економіки після воєнних потрясінь фінансовий лізинг може стати одним з головних драйверів інвестиційної активності. Його потенціал полягає в здатності швидко забезпечити підприємства обладнанням, транспортними засобами, інженерною технікою без значних одноразових витрат. Саме тому доцільно включити фінансовий лізинг до числа пріоритетних механізмів реалізації державної інвестиційної політики.

Серед першочергових заходів варто виділити створення національної програми державної підтримки лізингових операцій, зокрема, у стратегічних галузях – агропромисловому комплексі, енергетиці, логістиці, ІТ. Держава може частково компенсувати лізингові платежі, надавати податкові знижки або фінансові гарантії. Така модель давно зарекомендувала себе в країнах Балтії та Скандинавії.

Окремий акцент слід зробити на стимулюванні лізингу для малого та середнього бізнесу. Пільгові умови, спрощені процедури доступу до фінансування, державні гарантії для МСБ сприятимуть інвестиційному пошуківленню у регіонах. Крім того, ефективною може стати співпраця з міжнародними фінансовими інституціями, які надають ресурсну підтримку (наприклад, ЄБРР, IFC) [10, с. 15].

Важливим напрямом є розвиток цифрової інфраструктури ринку. Запровадження онлайн-платформ для укладення, адміністрування й контролю лізингових договорів дозволить автоматизувати процеси, знизити витрати та покращити доступ до послуг. Цифровізація також дозволить краще інтегрувати лізинговий ринок у національні системи електронної звітності.

Зрештою, пропонується ухвалення Стратегії розвитку ринку лізингу до 2030 року з чіткими індикаторами, етапами реалізації та механізмами контролю. Такий документ стане орієнтиром для органів влади, бізнесу та фінансових установ і дозволить системно реалізовувати політику підтримки лізингового інструменту як важливої складової модернізації української економіки.

Висновки. Фінансовий лізинг в Україні має значний потенціал для розвитку, проте наразі цей інструмент інвестування використовується недостатньо ефективно. Аналіз показав, що лізинг дозволяє підприємствам оптимізувати структуру витрат, оновлювати основні засоби без значних початкових вкладень і зберігати ліквідність, що особливо важливо в умовах обмежених фінансових ресурсів. Водночас розвиток лізингового ринку стримується низкою проблем, серед яких фрагментарність законодавчої бази, податкові колізії, інституційна слабкість і недостатній рівень фінансової грамотності серед підприємців.

Вивчення міжнародного досвіду, зокрема практик провідних країн ЄС, свідчить, що розвиток фінансового лізингу там активно стимулюється через державні гарантії, податкові пільги та цифрову інтеграцію лізингових послуг у фінансову систему. На мою думку, Україні варто адаптувати ці підходи, провівши комплексні реформи у законодавстві, податковій політиці та організації ринку. Доцільним є також створення

єдиної електронної платформи для обліку лізингових угод і забезпечення доступу до освітніх і консультаційних послуг для потенційних користувачів лізингу.

Вважаю, що для активізації розвитку ринку фінансового лізингу в Україні необхідно впровадити низку конкретних заходів, таких як прийняття Національної стратегії розвитку лізингу до 2030 року, запровадження державної підтримки малого та середнього бізнесу через компенсацію лізингових платежів, удосконалення податкового обліку та посилення контролю з боку НБУ. За умови формування сприятливого правового, податкового та інформаційного середовища фінансовий лізинг може стати ефективним інструментом модернізації основних фондів підприємств, стимулювання внутрішніх інвестицій та економічного зростання України.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про фінансовий лізинг»: закон від 16 груд. 1997 р. № 723/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97> (дата звернення: 01.06.2025).
2. Податковий кодекс України: кодекс від 2 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 01.06.2025).
3. European Investment Bank (EIB). Leasing market development in the EU. EIB Working Paper. Luxembourg, 2021. 36 p.
4. Зогуля І. М. Фінансовий лізинг: теоретичні основи та практика в Україні. *Економіка і держава*. 2022. № 10. С. 34–38.
5. OECD. Leasing and SME financing: Policy brief. Paris, 2020. 27 p. URL: <https://www.oecd.org> (дата звернення: 01.06.2025).
6. Ткаченко Н. М. Правове регулювання фінансового лізингу в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 12. С. 25–29.
7. Ринок фінансового лізингу виріс майже на 80%. *AgroTimes*. 2021. URL: <https://agrotimes.ua/agromarket/rynokfinansovogo-lizyngu-vyris-majzhe-na-80/> (дата звернення: 01.06.2025).
8. Українське об'єднання лізингодавців. Аналітика за III квартал 2023 року. URL: <https://uul.com.ua/2023/ukrayinskibanky-nadaly-na-36-5-bilshe-lizyngu> (дата звернення: 15.06.2025).
9. Іванова В. В. Лізинг у системі інвестиційного забезпечення підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 6. С. 12–15.

References:

1. Zakon Ukrainy “Pro finansovy lyzyng” [Law of Ukraine “On Financial Leasing”] (1997, December 16). № 723/97-VR. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97> (accessed June 1, 2025).
2. Podatkovy kodeks Ukrainy [Tax Code of Ukraine] (2010, December 2). № 2755-VI. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (accessed: June 1, 2025).
3. European Investment Bank. (2021). Leasing market development in the EU (EIB Working Paper). Luxembourg: EIB.
4. Zozulia, I. M. (2022). Finansovy lyzyng: teoretychni osnovy ta praktyka v Ukraini [Financial leasing: theoretical foundations and practice in Ukraine]. *Ekonomika i derzhava*, (10), 34–38.
5. OECD. (2020). Leasing and SME financing: Policy brief. Paris: OECD Publishing. Available at: <https://www.oecd.org> (accessed: June 1, 2025).
6. Tkachenko, N. M. (2021). Pravove rehuliuвання finansovoho lyzynhu v Ukraini [Legal regulation of financial leasing in Ukraine]. *Pidpryemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, (12), 25–29.
7. Rynok finansovoho lyzynhu vyris maizhe na 80% [The financial leasing market grew by almost 80%]. (2021). *AgroTimes*. Available at: <https://agrotimes.ua/agromarket/rynokfinansovogo-lizyngu-vyris-majzhe-na-80/> (accessed: June 1, 2025).
8. Ukrainian Association of Lessors (Ukrainske obiednannia lyzyngodavtsiv). (2023). Analytics for Q3 2023 [Analityka za III kvartal 2023 roku]. Available at: <https://uul.com.ua/2023/ukrayinskibanky-nadaly-na-36-5-bilshe-lizyngu> (accessed: June 1, 2025).
9. Ivanova, V. V. (2022). Lyzyng u systemi investytsiinoho zabezpechennia pidpryemstva [Leasing in the investment support system of the enterprise]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, (6), 12–15.